voorstel

Zwolle

Raadsbrief

Datum 14 november 2024

Onderwerp	Zwolle viert 80 jaar Vrijheid
Versienummer	1
Portefeuillehouder	Peter Snijders

Samenvatting

De viering van 80 jaar vrijheid is uniek en kan maar één keer gevierd worden. Het is voor de 'oorlogsgeneratie' de laatste mogelijkheid een jubileum als dit mee te vieren. Het Nationaal Comité 4 en 5 mei heeft voor het herdenkingsjaar 80 jaar vrijheid een aantal momenten gemarkeerd: de start van de bevrijding in het Zuiden (afgelopen 12 september in Mesch in het bijzijn van het Koninklijk Paar), januari als holocaust- herinneringsmaand, de bevrijding van het oosten en noorden Nederland, de herdenking en viering op 4 en 5 mei en tenslotte de 15 augustus herdenking. De laatste jaren neemt de aandacht voor herdenken toe. De viering van 80 jaar vrijheid leeft sterk in Zwolle wat blijkt uit de vele plannen, initiatieven en ideeën.

Het is belangrijk dat partijen de krachten bundelen om tot een aantrekkelijk, maar ook betekenisvol programma van en voor Zwollenaren te komen. De gemeente Zwolle/Kabinetszaken voert regie hierop. Het programma komt in samenwerking met veel partijen in de stad tot stand.

Bijlagen

Bijlage 1: Tijdlijn geplande activiteiten en herdenkingen en activiteiten in ontwikkeling
Bijlage 2: Verspreide flyer
Bijlage 3: Oproep Swollenaer september 2024
Bijlage 4: Begroting

Openbaarheid

☒ Openbaar
☐ Geheim

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
de activiteiten die georganiseerd worden in het kader van het jubileumjaar 80 jaar Vrijheid

Datum 14 november 2024

Inleiding
In september 2024 is landelijk het jubileumjaar ‘80 jaar vrijheid’ met de herdenking en viering van de bevrijding van het zuiden van Nederland van start gegaan. Januari 2025 is de Holocaustherinneringsmaand. De bevrijding van het oosten en noorden van Nederland, en dus ook van Zwolle, wordt herdacht en gevierd in april 2025. Vervolgens is er in mei de nationale herdenking en viering en tenslotte in de zomer van 2025 de 15 augustus herdenking. Net als ieder jaar herdenken en vieren we onze vrijheid. In een jubileumjaar doen we dat met meer aandacht en mogelijkheden. Vijf jaar geleden gooide corona roet in het eten. We hebben toen heel kleinschalig stil kunnen staan bij 75 jaar vrijheid. Nu hopen we, samen met de stad, dit uitgebreider te kunnen herdenken en vieren. *Alleen in een land zonder oorlog, waar mensenrechten gerespecteerd worden en waar er geen onderdrukking is, kan een samenleving goed functioneren. Gemeente Zwolle staat stil bij 80 jaar vrijheid met aandacht voor onze democratische waarden*. Dit kader is geformuleerd door het Nationale Comité 4 en 5 mei en zodoende terug te zien in de landelijke viering van het jubileumjaar.

Kernboodschap
De viering van 80 jaar vrijheid is uniek en kan maar één keer gevierd worden. Het is voor de ‘oorlogsgeneratie’ de laatste mogelijkheid een jubileum als dit mee te vieren. De viering van 80 jaar vrijheid leeft sterk in Zwolle wat blijkt uit de vele plannen, initiatieven en ideeën. Het is belangrijk dat partijen de krachten bundelen om tot een aansprekend, maar ook betekenisvol programma van en voor Zwollenaren te komen. Het programma komt in samenwerking met veel partijen in de stad tot stand. Met accenten op de eerder genoemde gemarkeerde momenten maar ook met aandacht voor ‘kleine’ herdenkingen in de wijken en bredere activiteiten in de stad voor (en door) specifieke doelgroepen als ouderen, studenten, etc.

Toelichting
Het verhaal van Zwolle is het verhaal van ons allemaal. Ook het Zwolse verhaal van de vrijheid is van ons allemaal. Met als uitgangspunt verbinden, vernieuwen en verdiepen willen we het jubileumjaar vormgeven. De gemeente heeft een intermediaire, faciliterende rol als het gaat om krachtenbundeling in de stad in het belang van een breed toegankelijk en betekenisvol programma van en voor Zwolle. Om het een verhaal van de stad te laten zijn maakt de gemeente gebruik van de expertise van verschillende partijen zoals BFO, ANNO, HCO, Academiehuis, Stadkamer en Travers.
Ook met de provincie Overijssel wordt de samenwerking gezocht om elkaar te versterken.

Alternatieve mogelijkheden
Bij de invulling van 80 jaar vrijheid kijken we partners naar welke mogelijkheden er allemaal zijn. Hiervoor is een budget beschikbaar. De activiteiten moeten passen bij de uitgangspunten en binnen het budget. Balans in het jaar, zowel inhoudelijk als qua spreiding, is hierbij belangrijk.

Maatschappelijk draagvlak & participatie
Al langere tijd wordt de gemeente Zwolle benaderd door diverse mensen die al dan niet vanuit een stichting of vereniging een idee/ initiatief poneren in het kader van 80 jaar Vrijheid. Om niet alleen de voortrekkers te bedienen hebben we ook zelf een oproep gedaan in de Swollenaer (bijlage 3). Bewoners die misschien minder de ‘wegen kennen’ kregen zo ook een kans een bijdrage aan het jubileumjaar te leveren. Via het nieuwe emailadres 80jaarvrijheid@zwolle.nl zijn er nadien enkele suggesties binnengekomen. Ook hebben we de relaties van Kabinetszaken via de flyer (bijlage 2)

benaderd. Dit alles met het doel regie te voeren, balans in het programma aan te brengen en te streven naar kansengelijkheid wat betreft de gewenste initiatieven.

Communicatie
Juist omdat er vele initiatieven in de stad zijn, is het voor de inwoners (en organisatoren) van groot belang dat er ergens een totaaloverzicht beschikbaar is. Anders ziet niemand meer door de bomen het bos en gaat dat wellicht ook ten koste van de deelname aan de diverse evenementen. Bij de viering van 75 jaar Vrijheid fungeerde de website www.zwolleviertvrijheid.nl als centraal informatiepunt. Hier waren alle activiteiten te zien, kon men doorklikken naar de organiserende partij, aanmelden, enzovoort. Tevens werd er op aansprekende wijze historische context gegeven. Net als toen willen we deze website als middel gebruiken om regie te voeren en inwoners te bedienen. Het is het ‘organisatorische fundament’ van het jubileumjaar. En eigenlijk meer dan dat; de vorm dient immers de inhoud. Zodoende staat het bovenaan als eerste punt van de begroting. De website van het vorige jubileum kan als uitgangspunt dienen en bepaalde items worden deels hergebruikt. De website is inmiddels in de lucht.

Financiën
Voor de viering van 80 jaar vrijheid is een budget van 80.000 euro beschikbaar. Deze wordt ingezet voor diverse activiteiten zoals een website, het upgraden van herdenkingen, een reünie voor de Zwolse veteranen en diverse bijeenkomsten in de stad. Op zaterdag 12 april wordt er een Vrijheidsplein georganiseerd met een open karakter voor alle inwoners.

Risico’s
Er zijn op voorhand geen risico’s verbonden aan de viering van 80 jaar vrijheid.

Vervolg
Begin november is er weer een breed-stedelijk overleg. Tijdens het eerste, door ANNO geïnitieerde overleg in september is geïnventariseerd wat er aan ideeën en initiatieven in Zwolle leeft. Een deel van de ingediende ideeën – hetzij tijdens dit overleg, hetzij via de mail/ Kabinetszaken – lijkt op elkaar. We proberen deze initiatieven aan elkaar te Immers liever één mooie historische wandeling dan drie. Dit proces loopt nog, maar loopt mede dankzij alle media aandacht voor het jubileumjaar steeds voorspoediger. In de tijdlijn (bijlage 1) is een overzicht te vinden van de activiteiten die al bevestigd zijn en in blauw is te zien welke activiteiten in ontwikkeling zijn. Er wordt rekening gehouden met verschillende thema’s en doelgroepen.

Openbaarheid
Dit voorstel is openbaar.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

Datum 14 november 2024

burgemeester, Peter Snijders

waarnemend secretaris, Frank Wijnandts